

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 16. januar 2009
Sagsnr.: 14619
Dok. Nr.: 461122

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 19. december 2008 (Alm. del - spørgsmål nr. 143), efter ønske fra Bente Dahl (RV) udbedt sig min besvarelse af følgende:

Spørgsmål 143:

Ministeren bedes kommentere de to kronikker ”Det tabte land og Det tabte land II” af Kjeld Hansen bragt i Berlingske Tidende den 29. november og 13. december 2008.

Svar:

De to indlæg af Kjeld Hansen ”Det tabte land” og ”Det tabte land II” indeholder en lang række observationer kombineret med Keld Hansens egne vurderinger. Den 22. december 2008 kommenterede jeg de to kronikker i Berlingske Tidende, og jeg vil gerne henvise til dette indlæg, som vedlægges som bilag.

Eva Kjer Hansen

/Ulla Heiden

Bilag: Svar til spørgsmål nr.143- Alm. Del stillet af Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i skrivelse af 19. december 2008 efter ønske fra Bente Dahl (RV)

Kjeld Hansen opfinder sine egne fjender - indlæg bragt i Berlingske Tidende 22. december 2008

Danmark har et landbrug, vi kan være stolte af. På Kulturnatten dette efterår havde landbrugets hovedkvarter, Axelborg, åbnet dørene for publikum, der blev trakteret med stærke oste, blide flødeis, nye typer mælk, økologiske grøntsager og meget, meget mere.

Danskerne er kommet så meget på afstand af landbruget, at den slags begivenheder simpelthen er nødvendige. De færreste har længere en onkel, der er landmand, og det er faktisk lige før, at danske børn tror, at mælk er noget, som supermarkederne selv laver. Den generelle uvidenhed om landbruget giver alskens demagoger let spil i deres enøjede kritik af landbruget. En af disse kritikere er forfatteren Kjeld Hansen, der over to kronikker i Berlingske Tidende - senest 13. december - har kastet sig frådende over et helt erhverv og en hel livsform.

Kjeld Hansen har ret i en del af det, han skriver. Men han er ikke i stand til at drage de rigtige konklusioner. Ja, der er blevet færre fuldtidsbeskæftigede i landbruget. Men ville det være bedre med et lavproduktivt erhverv? Ja, der er blevet mindre bondegårdsidyl og mere produktion. Men ville det være bedre at producere mindre i en verden, der sulter? Ja, landmænd modtager EU-støtte. Men skulle de hellere sige nej og bare lade de andre landes landmænd få støtte? Ja, landmændene har en stor gældsbyrde. Men skal staten pludselig blande sig i, hvor meget man må sætte sig i gæld? Eller hindre investeringer i moderne og miljørigtig teknologi? Ja, landmændene bruger også udenlandsk arbejdskraft. Men skulle vi lukke grænserne for udenlandsk arbejdskraft? Ja, produktionen af husdyr til kød og mælk har nogle konsekvenser i form af en masse gylle, som skal bortskaffes. Men skulle vi ikke se, om den kunne bruges til energiformål?

Kjeld Hansens kronikker har været så enøjede og hadske, at de rigtige observationer er gledet fuldstændig i baggrunden. Fødevareministeriet bliver beskyldt for at have »modarbejdet, undergravet og lodret blokeret ethvert forsøg på at bringe landbruget ind under en rimelig demokratisk kontrol«. Magen til vrøvl skal man lede længe efter, selv i et debatklime, der i forvejen er landbruget uvenligt stemt. Kjeld Hansen fremstiller landbruget som en stat i staten, men hans eneste 'eksempel' på landbrugets rå magtudøvelse daterer sig tilbage til 1961, hvor landbruget truede med »mælkestrejke«. Siden da kan jeg komme i tanke om temmelig mange ganske almindelige lønstrejker, som har involveret både industriarbejdere og offentligt ansatte af enhver art, men ikke nogen landbrugsstrejker. Det karakteristiske for landbruget er faktisk, at landmændene arbejder hårdt til en temmelig beskeden indkomst og så oven i købet må finde sig i at blive udskreget som et erhverv på støtten.

Sandheden er, at EUs landbrugsstøtte for længst er blevet lagt om. Den er netop ikke længere en forvridende støtte til erhvervsaktiviteter. Sådan var det i mange år, og det førte til store overskudslagre, destruktion af fødevarer og meget andet skidt - ikke mindst den forkætrede braklægning, som skulle begrænse produktionen. Det er ikke mange år siden, at Kjeld Hansen råbte op om det ubegribelige i, at skatteyderne skulle afsætte penge til braklagte jorder. Nu råber han op om, at det er for galt, at den braklagte jord bliver pløjet op. Gennem de senere år er støtten blevet omlagt, så den uddeles til dem, der ejer og dyrker eller plejer jorden. Og det gør også rideskoler, golfklubber osv. Det nævner Kjeld Hansen, uden dog samtidig at nævne, at jeg som fødevareminister har arbejdet ihærdigt for at afskaffe støtten, alternativt omlægge den til natur- og miljøformål.

Jeg ser gerne, at vi bruger penge på at beskytte sårbare naturområder. Kjeld Hansen er derfor i ond tro, når han fremstiller mig og mit ministerium som nogle, der modarbejder reformer både af landbrugsstøtten og af miljøpolitikken. Faktisk var det i høj grad på baggrund af den danske indsats, at EU for nylig vedtog et 'Sundhedstjek' af sin landbrugspolitik, hvor man flyttede ekstra midler fra direkte landbrugsstøtte til natur og

miljø. Ingen, der har fulgt med i debatten, kan være i tvivl om, hvor meget afviklingen af den direkte landbrugsstøtte ligger mig på sinde. Jeg vil gerne bevæge landbruget i retning af en fremtid på lige fod med alle andre erhverv. Uden støtte, og med gode muligheder for vækst.

Jeg mener, at landbruget i Danmark både har en fremtid som producent af fødevarer og som producent af energi. Gyllen, som i dag er et spildprodukt fra husdyrproduktionen, vil i de kommende år kunne bruges til biogas. Og jeg ser gerne, at vi opstiller mål om, at mindst halvdelen af husdyrgødningen i 2015 bliver brugt til formål såsom energi. På den måde konverterer vi et miljøproblem til en klimafordel og slår flere fluer med ét smæk.

Kjeld Hansen har sat sig i hovedet, at Fødevarerministeriet er »15.000 landmænds private vagtværn«. Og det vil han have nedlagt til fordel for et »ministerium for landdistrikterne«. Allerede hér har han valgt at gøre sig selv mere enøjet, end han er. For det er 15, f-e-m-t-e-n, år siden, at man havde et ministerium, der alene beskæftigede sig med det danske landbrug. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i dag har et arbejdsområde, der dækker hele vejen fra jord til bord og blandt meget andet også dækker fødevarerindustrien, erhvervsfiskeriet, omkring 50.000 fødevarerbutikker, cirka 150.000 lystfiskere, ligesom vi også støtter levevilkårene for alle de 800.000 beboere i de danske landdistrikter. Og hvad med de knap 200.000 der er beskæftiget inden for fødevarersektoren? Vi beskæftiger os altså med en del flere end de 15.000 landmænd, som Kjeld Hansen nævner igen og igen.

For min skyld må statsministeren nedlægge og oprette alle de ministerier, han vil. Et ministerium mere eller mindre og en omlægning af ansvarsområder mellem ministerier er ikke det, der gør forskellen, selvom Kjeld Hansen åbenbart tror det. Det vigtige er, hvordan vi regulerer landbruget. Jeg har den grundlæggende holdning, at der skal være god plads til et effektivt dansk landbrug, at de miljøproblemer, vi har, kan vendes til fordele, og at landbrugsstøtten bør afskaffes. Kjeld Hansen burde anerkende indsatsen i stedet for at opfinde sine egne fjender i form af onde landmænd og et forstokket landbrugsministre.

Men hvad skulle han så skrive om?